

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ХОЛОДУ, КРІОТЕХНОЛОГІЙ
ТА ЕКОЕНЕРГЕТИКИ ІМ. В. С. МАРТИНОВСЬКОГО

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

**ЗА МАТЕРІАЛАМИ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ
ОНЛАЙН-КОНФЕРЕНЦІЇ**

МОЛОДИХ ВЧЕНИХ, АСПІРАНТІВ ТА СТУДЕНТІВ

**«СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ХОЛОДИЛЬНОЇ
ТЕХНІКИ І ТЕХНОЛОГІЇ»**

27-28 листопада 2020 року

Одеса - 2020

УДК 621.56/59(03)
ББК 31.3
К-14

**Збірник докладів підготовлений під редакцією
доктора технічних наук, професора Хмельнюка М.Г Науковий секретар - к.т.н.доц.
Жихарєва Н.В.**

За достовірність інформації відповідає автор публікації

Збірник наукових праць за матеріалами Всеукраїнської науковотехнічної онлайн-конференції молодих учених та студентів «**Сучасні проблеми холодильної техніки і технології**» 27-28 листопада 2020 року. – Одеса : ТЕС., 2020. – 175 с.

До збірника включені матеріали сучасних наукових досліджень студентів, магістрів та аспірантів різних університетів і академій України.

Розглянуто наступні напрямки досліджень: холодильні машини і установки; теплообмінні апарати і процеси тепло масообміну; робочі речовини холодильних машин; системи кондиціонування повітря; Компресори та пневмоагрегати; енергетичні та екологічні проблеми холодильної техніки;холодильна технології; кріогенна техніка; інформаційні технології в холодильній техніці

©Одеська національна академія харчових технологій,2020
© Навчально-науковий інститут холоду, кріотехнологій та екоенергетики ім. В. С. Мартиновського

НАУКОВИЙ КОМІТЕТ

Голова - Єгоров Б.В. - ректор Одеської національної академії харчових технологій, Заслужений діяч науки і техніки України, Лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, д-р техн. наук, професор

Поварова Н.М. – к.т.н., доцент, проректор з наукової роботи Одеської національної академії харчових технологій;

Косой Б.В. – д.т.н., професор, директор навчально-наукового Інституту холоду, кріотехнологій та екоенергетики Одеської національної академії харчових технологій;

Хмельнюк М.Г. - зав. кафедрою холодильних установок і кондиціонування повітря ОНАХТ, академік Міжнародної академії холоду, д-р техн. наук, професор;

Мілованов В.І. - зав. кафедрою компресорів та пневмоагрегатів ОНАХТ, заслужений діяч науки і техніки України, д-р техн. наук, професор;

Морозюк Л.І. - д-р техн. наук, професор;

Потапов В.О. - Харківський державний університет харчування і торгівлі, д.т.н., професор;

Радченко М.І. - зав. кафедрою кондиціонування і рефрижерації НУК, академік Міжнародної академії холоду, д-р техн. наук, професор;

Симоненко Ю.М. - зав. кафедрою кріогенної техніки ОНАХТ, д-р техн. наук, професор

Організаційний комітет:

Голова – д.т.н., проф. Хмельнюк М.Г.;

Науковий секретар - к.т.н.доц. Жихарева Н.В.

Члени оргкомітету - к.т.н. доц. Зімін О.В., к.т.н.доц. Когут В.О., к.т.н. Яковлева О.Ю., к.т.н.доц. Желіба Ю.О., к.т.н. Трандафілов В.В., к.т.н. Остапенко О.В., к.т.н.доц. Подмазко О.С.

Тематичні напрями:

- холодильні машини і установки
- теплообмінні апарати і процеси тепломасообміну
- робочі речовини холодильних машин
- системи кондиціонування повітря
- компресори та пневмоагрегати
- енергетичні та екологічні проблеми холодильної техніки
- холодильна технологія
- кріогенна техніка
- інформаційні технології в холодильній техніці

дуть пов'язані з теплопередаванням, які можливо оцінити методами нерівноважної термодинаміки [4].

На підставі сказаного можна констатувати, що оцінити енергетичну ефективність системи відведення тепла можливо методами термодинамічного аналізу і запропонувати шляхи вдосконалення з урахуванням теплофізичних властивостей потоків, що беруть участь в системі відведення тепла.

Інформаційні джерела:

1. EC. European Union (EU) legislations to control fluorinated greenhouse gases (F-gases). 2017. Available: [https:// ec.europa.eu/clima/policies/f-gas/legislation_en](https://ec.europa.eu/clima/policies/f-gas/legislation_en) (Accessed 5 July 2017).
2. Мартыновский В.С. Анализ действительных термодинамических циклов/ В.С. Мартыновский. – М.: Энергия, 1972. – 216 с..
3. Morosuk T., Nikulshin R., Morosuk L. Entropy-cycle method for analysis of refrigeration machine and heat pump cycles // Thermal Science. 2006. Vol. 10, Issue 1. P. 111–124. doi: <https://doi.org/10.2298/tsci0601111m>.
4. Comparison of the entropic exergetic and economic optima of a heat exchanger / Le Goff P., De Olivera S., Schwarzer B., Tondeur D. // Analasis of Thermal and Energy Systems, Proceedings of International Conference Athens. Athens, 1991. P. 105–116

Науковий керівник В.В. Соколовська-Єфименко к.т.н., доцент кафедри кріогенної техніки ОНАХТ

СИНТЕЗ СХЕМНО-ЦИКЛОВИХ РІШЕНЬ УСТАНОВОК ВИРОБНИЦТВА ЗРІДЖЕНОГО ДІОКСИДУ ВУГЛЕЦЮ.

Осинчук А. А., магістрант ОНАХТ., Сухомлінов Б.В., магістрант ОНАХТ

Утилізація матеріальних та енергетичних скидів енергетичних установок та технологічних процесів промислових підприємств – методи економії ресурсів планети та забезпечення її стабільного екологічного стану. До таких скидів в першу чергу відносять діоксид вуглецю, CO₂. Разом з цим діоксид вуглецю, CO₂, у всіх своїх станах широко використовується практично у всіх галузях промисловості і агропромислового комплексу.

У світовій практиці значна увага приділяється створенню устаткування для постачання різних галузей промисловості CO₂. Для транспортування та зберігання CO₂ зріджують за допомогою спеціальних установок. Схемні і циклові рішення установок для отримання зрідженого CO₂ та його зберігання в малих резервуарах (балонах) високих тисків до 6,0-7,0 МПа мають багаторічну історію. На сучасному рівні промислового виробництва такі технології не задовольняють споживачів, тому з'явилися технології зберігання CO₂ за низькими температурами та тисками у резервуарах великої ємності.

Розвиток компресоробудування для CO₂ робочої речовини супроводжує розвиток галузі шляхом створення різних типів компресорів від малої до великої об'ємної продуктивності, високих тисків, без змашування, з регулюванням продуктивності. Наявність на ринку холодильної техніки вказаних компресорів спонукає до розробки нових схемних рішень низькотемпературних холодильних машин для

установок отримання зрідженого CO₂ та зберігання його за низькими тисками та температурами тривалий час без значних втрат.

У дослідженні наведено синтез схемно-циклових рішень низькотемпературних холодильних машин для отримання зрідженого діоксиду вуглицю, що є витягом з димових газів..

Отримання зрідженого CO₂ при спалюванні природного газу відносять до комерційних виробництв, в яких CO₂ є продуктом.

Аналізуючи наведені технології, автори звертають увагу на те, що в роботах немає акценту на схему холодильної машини. Закінчуючи виходом з установки газоподібного CO₂. Виходячи з цього, здійснено термодинамічний аналіз циклів, які потенційно можуть забезпечити отримання зрідженого CO₂ в масштабі промислового виробництва. Базовими використано схеми і цикли установок виробництва сухого льоду.

Розглянуто схемно-циклові рішення двох лвох технологій зрідження: за тиском 2,0 МПа і температурою -20°C та тиском 0,9 МПа і температурою -45°C. Розподіл температурних режимів і схемно-циклових рішень з урахуванням об'ємних, масогабаритних і енергетичних характеристик компресорів, що комплектують машини, здійснюється між багатоступеневими машинами з однією робочою речовиною і каскадних, що працюють з двома робочими речовинами. До практичної реалізації автори рекомендують: цикл високого тиску в транскритичній області в схемі триступеневої машини на CO₂ та цикл середнього тиску в схемі каскадної холодильної машини з робочими речовинами аміаком або пропаном у верхньому каскаді термодинамічних циклів

За результатами розрахунків отримано характеристики установки зрідження: холодопродуктивність процесу зрідження, мінімальну роботу зрідження, дійсну роботу зрідження, ефективність процесу зрідження. Робота на одиницю холодопродуктивності зрідження

Отримані в результаті термодинамічного аналізу характеристики машин зрідження CO₂ не є альтернативою. Кожна машина має право на існування, а замовник обере варіант після ретельного економічного аналізу прийнятого рішення. Сучасне холодильне обладнання для CO₂ здатне задовольнити реалізацію обраного техніко-економічного рішення.

Науковий керівник . Л.І. Морозюк, д.т.н., професор кафедри кріогенної техніки ОНАХТ

УДК 697.91.94.97

ОСОБЛИВОСТІ КОМПЛЕКСНОЇ ОЧИСТКИ БАГАТОКОМПОНЕНТНИХ СУМІШЕЙ НА ОСНОВІ КСЕНОНУ

Медушевський Є.В., аспірант кафедри КТ ОНАХТ, Одеська національна академія харчових технологій

Ксенон і криптон отримують в процесі розділення повітря кріогенним методом [1]. Оскільки вміст цих газів в атмосфері складає всього 8,6·10⁻⁶ %...1,1·10⁻⁴ %

СИНТЕЗ СХЕМНО-ЦИКЛОВИХ РІШЕНЬ УСТАНОВОК ВИРОБНИЦТВА ЗРІДЖЕНОГО ДІОКСИДУ ВУГЛЕЦЮ.

Осипчук А. А., магістрант ОНАХТ., Сухомлінов Б.В., магістрант ОНАХТ

Науковий керівник . Л.І. Морозюк, д.т.н., професор кафедри кріогенної техніки ОНАХТ.....147

ОСОБЛИВОСТІ КОМПЛЕКСНОЇ ОЧИСТКИ БАГАТОКОМПОНЕНТНИХ СУМІШЕЙ НА ОСНОВІ КСЕНОНУ

Медушевський Є.В., аспірант кафедри КТ ОНАХТ , Одеська національна академія харчових технологій

Науковий керівник: Симоненко Ю.М., проф. кафедри кріогенної техніки ОНАХТ.....148

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ХОЛОДУ, КРІОТЕХНОЛОГІЙ ТА
ЕКОЕНЕРГЕТИКИ ІМ. В. С. МАРТИНОВСЬКОГО

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

ЗА МАТЕРІАЛАМИ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ
ОНЛАЙН-КОНФЕРЕНЦІЇ

МОЛОДИХ ВЧЕНИХ, АСПРАНТІВ ТА СТУДЕНТІВ

«СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ХОЛОДИЛЬНОЇ ТЕХНІКИ І ТЕХНОЛОГІЇ»

27-28 листопада 2020 року

©Одеська національна академія харчових технологій
© Навчально-науковий інститут холоду, кріотехнологій
та екоенергетики ім. В. С. Мартиновського